

**USING THE ORFF-SCHULWERK
MUSIC TEACHING METHOD
TO DEVELOP INTEGRATED
TEACHING CAPACITY FOR MUSIC
PEDAGOGY STUDENTS**

Vu Hong Anh

*Faculty of Arts, Hanoi National University
of Education, Hanoi city, Vietnam*

Corresponding author Vu Hong Anh,

e-mail: anhhv@hnue.edu.vn

Received February 11, 2024.

Revised March 12, 2024.

Accepted April 2, 2024.

**SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY
HỌC ÂM NHẠC ORFF-SCHULWERK
ĐỂ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC DẠY
HỌC TÍCH HỢP CHO SINH VIÊN
SƯ PHẠM ÂM NHẠC**

Vũ Hồng Anh

*Khoa Nghệ thuật, Trường Đại học Sư phạm
Hà Nội, Hà Nội, Việt Nam*

Tác giả liên hệ: Vũ Hồng Anh,

e-mail: anhhv@hnue.edu.vn

Ngày nhận bài: 11/2/2024.

Ngày sửa bài: 12/3/2024.

Ngày nhận đăng: 2/4/2024.

Abstract. Using the Orff-Schulwerk method in music teaching at high school levels has created an experiential learning environment that not only helps students develop musical knowledge but also brings educational experiences. diverse and rich but also contributes to helping students develop comprehensively and have flexible thinking in the learning process. Therefore, this research article points out the principles of music teaching according to the Orff-Schulwerk method and focuses on analyzing and using nursery rhymes and folk songs in the lesson design process. From there, deploy lectures for music pedagogy students according to Orff-Schulwer's teaching method to develop integrated teaching capacity for music pedagogy students.

Keywords: Capacity development, integrated teaching, sound, students, music pedagogy students.

Tóm tắt. Việc sử dụng phương pháp Orff-Schulwerk vào giảng dạy âm nhạc tại các cấp bậc phổ thông đã tạo ra một môi trường học tập thông qua trải nghiệm không chỉ giúp học sinh phát triển kiến thức âm nhạc, mang lại những trải nghiệm giáo dục đa dạng và phong phú mà còn góp phần giúp học sinh phát triển toàn diện và có tư duy linh hoạt trong quá trình học tập. Do vậy, bài viết nghiên cứu này chỉ ra các nguyên lý dạy học âm nhạc theo phương pháp Orff-Schulwerk và tập trung vào việc phân tích, sử dụng các bài hát đồng dao, dân ca trong quá trình thiết kế bài học. Từ đó, triển khai bài giảng cho sinh viên sư phạm âm nhạc theo phương pháp dạy học của Orff-Schulwer để phát triển năng lực dạy học tích hợp nội dung, tích hợp môn học cho sinh viên ngành sư phạm âm nhạc.

Từ khóa: Phát triển năng lực, dạy học tích hợp, âm thanh, học sinh, sinh viên sư phạm âm nhạc.

1. Mở đầu

Hiện nay, trong chương trình môn Âm nhạc ở bậc phổ thông nói chung và ở bậc Tiểu học nói riêng đã được xây dựng theo hướng chuyển đổi từ việc truyền đạt nội dung sang tiếp cận năng lực của học sinh, phát huy tư duy sáng tạo, tích cực, năng lực hợp tác, tăng cường cả kiến thức lẫn kỹ năng thực hành. Mục tiêu là khuyến khích học sinh vận dụng kiến thức, kỹ năng đã học để giải quyết những vấn đề của thực tiễn [1]. Cũng theo tài liệu tập huấn dạy học tích hợp ở Trường Trung học cơ sở, trung học phổ thông. Dạy học tích hợp là quá trình dạy học mà các nội dung, hoạt động dạy kiến thức, kỹ năng, thái độ,... được tích hợp với nhau trong cùng một nội dung và

hoạt động dạy học. Từ đó hình thành, phát triển năng lực thực hiện hoạt động cho người học để tạo ra mối liên kết giữa các môn học và tri thức, giúp học sinh phát triển tư duy sáng tạo, tính tích cực học tập [2]. Sử dụng các phương pháp dạy học đã được chứng minh là tiên tiến, hiệu quả sẽ mang lại những lợi ích cho cả người học, người dạy và xã hội. Tuy nhiên, vấn đề là phải chọn ra được những phương pháp mà có thể mang lại lợi ích ngắn hạn cũng như lâu dài cũng như giáo dục cần hình thành những kỹ năng sống cho học sinh, gắn kết và song hành với dạy học kiến thức [3] và phương pháp Orff-Schulwerk có nhiều lợi thế để làm được việc này. Phương pháp dạy học âm nhạc Orff-Schulwerk được sáng tạo bởi hai nhà sư phạm âm nhạc người Đức, Carl Orff và Gunild Keetman, từ những năm 1920. Đây là một phương pháp dạy trẻ em về âm nhạc gắn kết tâm trí và cơ thể của chúng thông qua sự pha trộn giữa ca hát, nhảy múa, diễn xuất và sử dụng các nhạc cụ gõ, các bài học được trình bày dưới hình thức trò chơi, nhờ đó giúp các em học ở mức độ hiểu biết của riêng mình. Trong dạy học Âm nhạc, sử dụng phương pháp Orff-Schulwerk góp phần giải quyết những khó khăn trong việc dạy học Âm nhạc. Theo Orff, trẻ học âm nhạc bắt đầu bằng nghe và thực hành trước, rồi mới đến đọc và viết, quá trình phát triển các kỹ năng âm nhạc của học sinh giống như quá trình các em học một loại ngôn ngữ nào đó [4].

Mục đích của bài viết nghiên cứu này không khẳng định việc sử dụng bài hát đồng dao, dân ca với các nguyên lý dạy học âm nhạc của phương pháp dạy học Orff-Schulwerk vào dạy học môn Âm nhạc là cách tốt nhất và hiệu quả nhất mà là góp phần làm rõ các nguyên lý dạy học âm nhạc theo phương pháp Orff-Schulwerk. Làm rõ cách khai thác các bài hát đồng dao, dân ca vào việc thiết kế bài dạy, tổ chức dạy học theo phương pháp Orff-Schulwerk (Âm nhạc 1) nhằm phát triển năng lực dạy học tích hợp nội dung, tích hợp môn học cũng như cải thiện hiệu quả dạy học cho sinh viên ngành sư phạm âm nhạc trong nghề nghiệp tương lai. Kết quả của bài nghiên cứu có ý nghĩa hỗ trợ tốt hơn cho giáo viên và sinh viên sư phạm âm nhạc trong việc giảng dạy âm nhạc tại các cấp bậc phổ thông.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Nguyên lý dạy học âm nhạc Orff-Schulwerk

Không thể phủ nhận rằng sử dụng các phương pháp dạy học âm nhạc Orff-Schulwerk không chỉ cung cấp cho nền giáo dục âm nhạc một tiềm năng to lớn trong việc tìm hiểu, khám phá các kiến thức trong lĩnh vực Âm nhạc cũng như các kiến thức liên môn khác mà còn giúp người học nâng cao quá trình học tập của họ, trang bị những kỹ năng thiết thực phát triển việc học tập suốt đời; giúp sinh viên sư phạm âm nhạc phát triển năng lực dạy học tích hợp. Hiện nay, đa phần giáo viên âm nhạc, đặc biệt là sinh viên sư phạm âm nhạc, chưa nắm vững các nguyên lý dạy học âm nhạc theo phương pháp Orff-Schulwerk trong quá trình thiết kế bài dạy nên họ vẫn đang loay hoay tìm phương pháp giảng dạy hiệu quả cho bản thân. Không sử dụng phương pháp dạy học âm nhạc Orff-Schulwerk và không tập trung vào phân tích, sử dụng các bài hát đồng dao, dân ca trong quá trình thiết kế bài giảng là một trong những nguyên nhân dẫn đến việc học âm nhạc của người học không được cải thiện nhiều và năng lực dạy học tích hợp của sinh viên sư phạm âm nhạc không cao. Trong phương pháp giáo dục âm nhạc của Emily Jaques-Dalcroze - gọi là Dalcroze Eurhythmics⁶ thì vận động và cảm thụ âm nhạc đã xuất hiện đầu tiên. Với quan điểm “Âm thanh đi trước kí hiệu” của Pestalozzi⁷, Dalcroze phát triển giáo dục âm nhạc cho trẻ em thông qua vận động dưới các hình thái khác nhau về tiết tấu [5]. Còn theo Orff-Schulwerk, âm nhạc tồn tại đa thành phần (elemental) mà không riêng rẽ. Âm nhạc phải gắn kết với động tác, vận động, vũ điệu, và đọc theo vần điệu (speech). Ông cho rằng, cần phải cho trẻ trải nghiệm trước, sau đó mới tri thức hóa, nên trẻ em học âm nhạc không phải chỉ nghe, đọc, hát mà phải được tham gia, trải nghiệm âm nhạc qua vận động và chơi đùa (music and movement). Trong đó âm nhạc được xây dựng theo dạng “khối đa tầng” (blocks) gồm giai điệu, tiết tấu, hòa âm, hình thức, âm sắc và sắc thái. Còn vận động âm nhạc gồm các vận động tại chỗ (non-locomotor movement) và vận động chuyển dịch (locomotor movement). Các vận động âm nhạc được thể

hiện trong không gian, thời gian và các mức độ sử dụng năng lượng cơ thể được thiết kế theo những mẫu hoặc cấu trúc âm nhạc đặc trưng [6].

Trong lớp học, âm nhạc dân gian và âm nhạc do chính học sinh sáng tác đều có thể được sử dụng. Nguồn tư liệu học âm nhạc của các em được sử dụng phải khai thác một cách ưu tiên từ dân ca, đồng dao, trò chơi trẻ em gắn kết với ngôn ngữ mẹ đẻ. Các em được sinh ra và lớn lên trong môi trường ngôn ngữ này nên sẽ dễ đọc, dễ nhớ và dễ hiểu các giai điệu, tiết tấu, nhóm âm hình đặc trưng của các thể loại này vì chúng phản ánh đời sống văn hóa của cộng đồng. Dưới đây là một số nguyên lý chính của việc dạy nhạc bằng cách sử dụng phương pháp Orff-Schulwerk như:

1. *Học thông qua trải nghiệm*: Trải nghiệm chơi và sáng tác âm nhạc là yếu tố quan trọng trong việc học. Học sinh được khuyến khích tham gia hoạt động âm nhạc thực hành ngay từ giai đoạn đầu tiên.

2. *Sử dụng các yếu tố cơ bản của âm nhạc*: Orff-Schulwerk tin vào sức mạnh của kiến thức âm nhạc cơ bản, bao gồm các yếu tố như Rhythm (nhịp), melody (giai điệu), harmony (hòa âm), và form (cấu trúc) được sử dụng để xây dựng các hoạt động âm nhạc sáng tạo. Những yếu tố này được dạy cho học sinh thông qua nhiều hoạt động khác nhau, bao gồm ca hát, chuyển động và chơi nhạc cụ gỗ.

3. *Tích hợp lời nói và chuyển động*: Tích hợp lời nói và chuyển động đóng một vai trò quan trọng trong phương pháp Orff-Schulwerk. Thông qua bài phát biểu, học sinh học các mẫu nhịp điệu và cụm từ du dương, sau đó được củng cố thông qua chuyển động. Các hành động, cử chỉ và bộ gõ cơ thể được sử dụng để nâng cao trải nghiệm âm nhạc và giúp tiếp thu các khái niệm âm nhạc.

4. *Khả năng ứng biến*: Ứng biến là một khía cạnh trung tâm của Orff-Schulwerk. Học sinh được khuyến khích tạo ra âm nhạc của riêng mình bằng cách sử dụng các khối kiến thức cơ bản mà các em đã học với các nhạc cụ nhỏ, nhẹ, dễ chơi ví dụ như trống, cymbal, xylophones, metallophones, glockenspiels và các nhạc cụ nhạc cụ tự chế để khuyến khích sự sáng tạo, khả năng ứng biến và tham gia của học sinh. Những nhạc cụ này được chọn vì khả năng tiếp cận, độ bền, dễ sử dụng với học sinh.

5. *Tiếp cận đa phương tiện*: Orff-Schulwerk sử dụng âm nhạc kết hợp với đa phương tiện như vũ đạo, hình ảnh, từ vựng, kịch và nghệ thuật thị giác để tạo ra trải nghiệm học tập đa chiều nhằm giúp tăng cường khả năng sáng tạo của học sinh.

6. *Tạo ra các hoạt động theo nhóm*: Orff-Schulwerk nhấn mạnh cách tạo nhạc theo nhóm và chơi theo nhóm. Học sinh hợp tác và biểu diễn cùng nhau, học cách lắng nghe và phản hồi ý tưởng âm nhạc của nhau. Điều này thúc đẩy ý thức cộng đồng và tinh thần đồng đội trong khi phát triển các kỹ năng quan trọng như lắng nghe tích cực, phối hợp và giao tiếp âm nhạc. Tham gia sinh hoạt theo nhóm giúp các em HS hưng phấn hơn trong học tập và tạo nên cách ứng xử hợp lý trong mọi tình huống. Khi sinh hoạt nhóm, GV nên luôn đưa ra nhiều tình huống tạo sự phát triển tư duy cho các em. Đó cũng là cách tạo sự gắn gũi giữa các em với nhau [7].

7. *Học tập theo mô hình xoắn ốc kiến thức*: Orff-Schulwerk tuân theo quy trình học tập tuần tự, các khái niệm và kỹ năng được giới thiệu dần dần, xây dựng một cách hợp lý và tiến bộ. Điều này cho phép học sinh phát triển một nền tảng vững chắc về âm nhạc và giúp các em tạo ra mối liên hệ giữa các yếu tố và khái niệm âm nhạc khác nhau.

8. *Phương pháp lấy học sinh làm trung tâm*: Phương pháp Orff-Schulwerk lấy học sinh làm trung tâm, tập trung vào các nhu cầu, sở thích và khả năng riêng của từng học sinh. Tôn trọng và đánh giá cao cá tính, khuyến khích sự tham gia tích cực, khám phá và thể hiện bản thân học sinh.

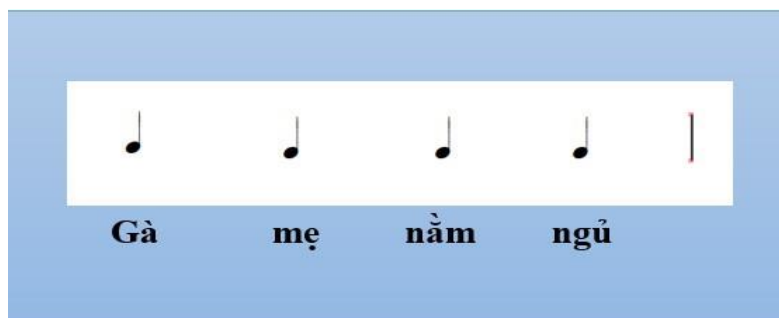
Nhìn chung, các phương pháp dạy học âm nhạc của Orff-Schulwerk trên đây nhằm mục đích nuôi dưỡng sự hiểu biết và sáng tạo về âm nhạc, phát triển các kỹ năng âm nhạc, nuôi dưỡng sự tự tin ở học sinh và cung cấp một môi trường học tập năng động và hấp dẫn, nơi học sinh có sự trải nghiệm.

2.2. Bài học áp dụng theo phương pháp dạy học của Orff-Schulwerk

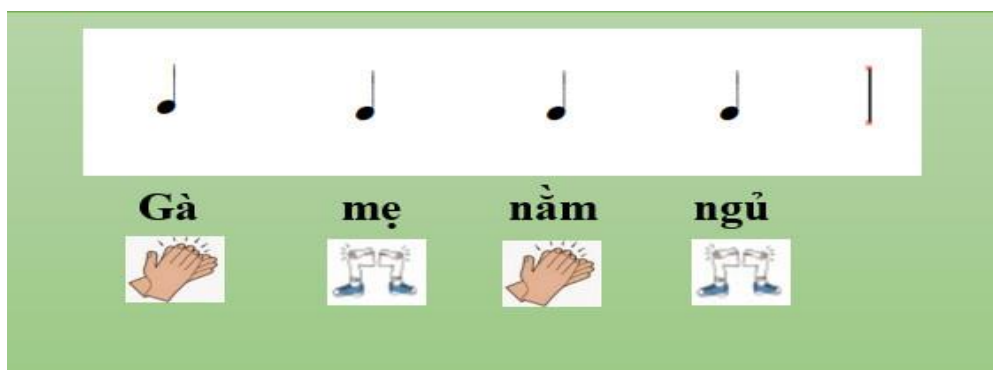
2.2.1. Sử dụng bài đọc đồng dao Gà con giúp mẹ theo tiết tấu với phương pháp dạy học của Orff-Schulwerk – Tiết 30 - Lớp 1 bộ sách Chân trời sáng tạo

Mục tiêu: Giúp SVSPAN phát triển năng lực dạy học tích hợp nội dung

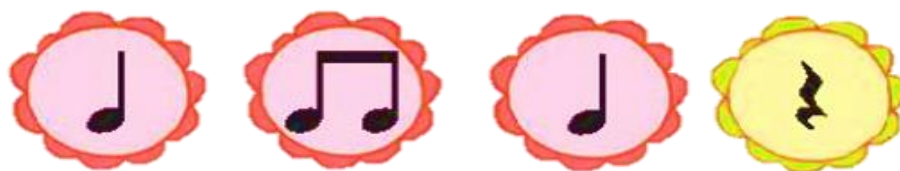
Đầu tiên, SVSPAN đọc bài đồng dao cho cả lớp, sau đó yêu cầu cả lớp cùng đọc với tiết tấu đơn giản ví dụ như:

Thứ hai, yêu cầu cả lớp cùng đọc bài hát đồng dao trong khi giữ nhịp ổn định bằng cách vỗ tay, gõ tay vào đầu gối với tiết tấu đơn giản đó như:

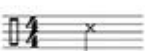

Thứ ba, SVSPAN cho HS đọc bài hát đồng dao Gà con giúp mẹ trong hoạt động trải nghiệm kết hợp các tiết tấu:

Gà mẹ nằm ngủ _-----
 Hai chú gà con-----
 Lon ton lon ton-----
 Nhảy lên lưng mẹ-----
 Se sẽ se sẽ-----
 Nhặt những bọ gà-----
 Con giúp mẹ cha_-----
 Ai mà chẳng mến!-----

Với học sinh chưa nhận biết được nốt nhạc, chỉ có thể mô phỏng lại các động tác cơ bản sau khi SVSPAN làm mẫu, tiếp đó sẽ nhìn hình ảnh minh họa để thực hiện và phát triển những nhóm tiết tấu đơn giản. Khi học sinh đã làm quen với việc mô phỏng các động tác, SVSPAN sẽ hướng dẫn học sinh về hệ thống kí hiệu các động tác được viết trên khuông nhạc (tương tự như kí hiệu của các loại nhạc cụ không định âm). Đồng thời hướng dẫn học sinh tập luyện tiết tấu với các bài tập đơn giản dựa trên những kí hiệu đó. [8]. Sau đây là hình ảnh một số kí hiệu các mẫu động tác được mã hóa thành nốt nhạc của Richard Filz, Body Percussion Sound and Rhythms, 2005.

Mẫu động tác					
Tên gọi	Búng ngón tay	Vỗ tay	Vỗ ngực	Vỗ đùi	Dậm chân
	R		R L	R	R
					
Ký hiệu	R: búng ngón tay bên phải L: búng ngón tay bên trái		R: vỗ ngực tay phải L: vỗ ngực tay trái	R: vỗ đùi chân phải L: vỗ đùi chân trái	R: dậm chân phải L: dậm chân trái

Trong bài hát đồng dao này, học sinh có thể kết nối thành hàng, đọc bài đồng dao và bước nhịp nhàng theo phách, hay bước theo tiết tấu. Hoạt động này giúp học sinh cảm nhận sự đồng đều của phách, tiết nhịp, âm hình, nhịp điệu ở các tốc độ khác nhau. Qua vui chơi và đọc bài đồng dao trên, học sinh có thể học hay luyện tập các khái niệm phách, tiết tấu (rhythm), đen - móc đơn - đen chấm đôi. Sau khi chơi trò chơi, tùy mục đích của bài học là nhóm tiết tấu đặc trưng nào mà SVSPAN có thể cho các em tập vỗ tay, sử dụng bộ gõ cơ thể (body peccussion), hay dùng các nhạc cụ cầm tay không định âm để gõ các mẫu tiết tấu cơ bản trước khi cho các em tiếp xúc các mẫu tiết tấu này được viết theo hình nốt. Ví dụ: áp dụng phương pháp Orff-Schulwerk với mẫu đệm bộ gõ cơ thể trong bài hát đồng dao Gà con giúp mẹ:

Mẫu 1:

Gà

mẹ

nằm

ngủ

Mẫu 2:

Gà

mẹ

nằm

ngủ

Tự thân các hoạt động vỗ, gõ tự nhiên của học sinh cũng có thể xem như những nhạc cụ gõ cơ thể mà bất cứ học sinh nào cũng được sở hữu một cách tự nhiên. Các bạn SVSPAN có thể sáng tạo thêm vào những âm thanh khác để làm phong phú bộ nhạc cụ này.

Thứ tư, SVSPAN khuyến khích HS tạo ra các tiết tấu, âm thanh... của riêng mình bằng cách sử dụng các khối kiến thức cơ bản mà các em đã học để khám phá khả năng sáng tạo của bản thân.

Thứ năm, chọn học sinh sẽ chơi nhạc cụ. Yêu cầu học sinh chơi nhạc theo một các từ, ngữ cảnh được gợi ý.

Lưu ý: các nhạc cụ phải phù hợp với các từ, ngữ cảnh. Điều quan trọng là học sinh duy trì nhịp điệu chính xác và học kỹ thuật vỗ đúng cách.

Tiếp theo, thêm các nhạc cụ khác và chọn học sinh chơi các nhạc cụ này.

Cuối cùng, thảo luận về bài học trong ngày với các học sinh. Hỏi những câu hỏi như, “phần này dễ hay khó?”, “phần nào khó nhất”... Ngoài ra, đặt câu hỏi để đánh giá sự hiểu biết của học sinh để sắp xếp lại việc học sinh chơi nhạc cụ cho phù hợp.

Việc sử dụng các bài đọc đồng dao nói chung và bài đọc đồng dao Gà con giúp mẹ nói riêng trong triển khai tổ chức bài học áp dụng theo phương pháp dạy học của Orff- Schulwerk trên đây sẽ phát triển năng lực dạy học tích hợp nội dung cho sinh viên sư phạm âm nhạc rất cao. Khi SVSPAN triển khai tổ chức lớp học này, những yếu tố cụ thể như: kỹ năng ngôn ngữ, kỹ năng âm nhạc, kiến thức về văn hóa âm nhạc dân gian, kỹ năng sống, kỹ năng làm việc nhóm... sẽ mang lại rất nhiều ưu điểm nổi trội trong triển khai tổ chức lớp học theo phương pháp này so với các phương pháp dạy học Âm nhạc thông thường. Thay vì học sinh tiếp thu kiến thức một cách trừu tượng, Sinh viên sẽ thúc đẩy học sinh tham gia vào quá trình học tập tiếp thu kiến thức một cách tự nhiên và chân thực, tạo ra sự kết nối giữa âm nhạc và các lĩnh vực khác trong đời sống. Không những vậy, học sinh còn có được một môi trường học tập sôi động và tích cực với sự tham gia của tất cả các học sinh trong lớp học cũng như có cơ hội phát triển kỹ năng tư duy sáng tạo. Hơn nữa, việc thực hành các bài hát này cũng thúc đẩy sự phát triển ngôn ngữ và kỹ năng giao tiếp, kỹ năng nghe nhạc, cải thiện khả năng phản ứng và nhận biết âm nhạc của học sinh thông qua việc hát và biểu diễn. Đặc biệt, việc sử dụng bài hát đồng dao và dân ca giúp giúp kết nối học sinh với văn hóa âm nhạc dân gian, giúp các em hiểu rõ hơn về lịch sử và nguồn gốc, ý nghĩa của âm nhạc dân gian. Điều này giúp mở rộng tầm hiểu biết và sự đa dạng văn hóa của học sinh, tạo ra một môi trường học tập đa văn hóa và cởi mở.

2.2.2. Sử dụng bài hát dân ca Nam Bộ *Lí cây xanh - Âm nhạc lớp 1 – Chủ đề 7 Giai điệu quê hương – Bộ sách Chân trời sáng tạo*

Mục tiêu: Giúp SVSPAN phát triển năng lực dạy học tích hợp môn học qua việc dạy học sinh hiểu và cảm nhận về âm thanh và âm nhạc, phát triển khả năng lắng nghe và nhận biết các âm thanh khác nhau. Khám phá các nhạc cụ cơ bản và cách sử dụng chúng để tạo ra âm thanh.

- Đồ dùng:

- + Một số nhạc cụ như: kèn, trống con, Thanh phách, song loan, xylophone, cymbals, v.v.
- + Bảng đen hoặc bảng trắng và bút.
- + Tranh ảnh video về môi trường.
- + Mũ chim và hoa lá.

* Các hoạt động khám phá âm thanh

Hoạt động 1. SVSPAN đưa ra câu hỏi với học sinh ví dụ như “Các em đã từng nghe những âm thanh nào xung quanh mình?” Khuyến khích học sinh chia sẻ ý kiến của các em. Viết các từ hoặc ngữ cảnh về âm thanh trên bảng đen.

Hoạt động 2. Giới thiệu các nhạc cụ: cho học sinh cầm và khám phá các nhạc cụ này, giải thích ngắn gọn về cách tạo ra âm thanh của chúng. SVSPAN nhấn mạnh rằng âm nhạc có thể được tạo ra từ nhiều nguồn khác nhau và mang đến cho chúng ta nhiều cảm xúc khác nhau.

Hoạt động 3. Tiến hành hoạt động lắng nghe và nhận biết âm thanh. Phát một âm thanh ngắn từ một trong các nhạc cụ và yêu cầu học sinh xác định âm thanh đó đến từ nhạc cụ nào. Có thể tăng cường hoạt động bằng cách yêu cầu học sinh phân biệt giữa các âm thanh khác nhau từ cùng một nhạc cụ.

Hoạt động 4. Chơi trò chơi “Nghe và tìm”. Chia lớp thành các nhóm nhỏ và cho mỗi nhóm một số nhạc cụ như kèn, trống, xylophone, v.v. Chơi một âm thanh ngắn từ một nhạc cụ và yêu cầu các nhóm tìm ra nhạc cụ nào tạo ra âm thanh đó. Nhóm nhanh nhất tìm ra sẽ được điểm.

Hoạt động 5. Cuối cùng, cho phép học sinh thể hiện sáng tạo bằng cách tạo ra âm thanh từ các nhạc cụ. Khuyến khích học sinh sử dụng các nhạc cụ một cách tự do và khám phá các âm thanh mới. Yêu cầu học sinh chơi theo nhóm hoặc tạo một tiết mục âm nhạc ngắn để biểu diễn cho cả lớp.

Kết thúc bài học:

- Tổ chức cuộc trò chuyện nhóm về những điều học sinh đã học được về âm thanh và âm nhạc trong buổi học.

- Học sinh chia sẻ những cảm xúc và suy nghĩ của bản thân về việc tạo ra và nghe âm thanh.
- Tuyên dương, khích lệ sự cống hiến và sáng tạo của học sinh trong bài học.

Lưu ý: Các hoạt động trong bài học có thể được tùy chỉnh và điều chỉnh phù hợp với nhu cầu và trình độ của từng lớp học cụ thể.

Mẫu 1:

Lý cây xanh

Style: Pepop
Tempo: 120

Dân ca Nam Bộ

Cái cây xanh xanh. Thi lá cũng xanh. Chim đậu trên cành. Chim
hót liu lo. Liu lo là liu lo. Liu lo là liu lo.

Mẫu 2:

Lý cây xanh

Style: Pepop
Tempo: 120

Dân ca Nam Bộ

Cái cây xanh xanh. Thì lá cũng xanh. Chim đậu trên cành. Chim
hót liu lo. Liu lo là liu lo. Liu lo là liu lo.

Trên đây là ví dụ mẫu bài tập đệm cho bài hát *Lý cây xanh* để SVSPAN giúp học sinh bước đầu tập làm quen với những động tác của bộ gõ cơ thể khi kết hợp đệm cho bài hát.

Khi SV SPAN triển khai tổ chức bài dạy trên, những yếu tố cụ thể như: giúp học sinh hiểu biết và kích thích sự quan tâm đối với di sản văn hóa của quốc gia mình, rèn luyện khả năng giao tiếp tự tin và rõ ràng trong cách diễn đạt ý kiến và cảm xúc của mình, tạo ra một môi trường học tập tích cực và hỗ trợ cho sự phát triển toàn diện của học sinh, giúp học sinh trải nghiệm âm nhạc từ nhiều góc độ khác nhau và phát triển kỹ năng chơi nhạc đa dạng, giúp học sinh phát triển sức khỏe và sự linh hoạt cơ thể, hiểu rõ hơn về thế giới xung quanh và giá trị của cộng đồng sẽ mang lại rất nhiều ưu điểm nổi trội trong triển khai tổ chức lớp học theo phương pháp này so với các phương pháp dạy học Âm nhạc thông thường. Thay vì chỉ tập trung vào việc dạy lý thuyết âm nhạc, SVSPAN sẽ giúp được học sinh tham gia vào việc sáng tác, biểu diễn và thể hiện bản thân qua âm nhạc, tạo điều kiện cho học sinh khám phá và phát triển khả năng âm nhạc của các em thông qua trò chơi, hợp tác và sáng tạo. Bên cạnh đó, thay vì tuân theo cố định một cách tiếp cận, SVSPAN có thể tạo ra các hoạt động và bài học linh hoạt, phù hợp với khả năng của từng nhóm học sinh. Đặc biệt, các bài hát dân ca thường mang theo một khía cạnh xã hội và văn hóa, được điều chỉnh và cải biên để phù hợp với nhu cầu giáo dục của từng nhóm học sinh cũng như giúp học sinh hiểu rõ hơn về xã hội văn hóa, cộng đồng của mình. Do vậy, việc sử dụng các bài hát dân ca nói chung và bài hát dân ca Nam Bộ *Lý cây xanh* nói riêng khi triển khai tổ chức bài học áp dụng theo phương pháp dạy học của Orff- Schulwerk trên đây sẽ phát triển mạnh năng lực dạy học tích hợp môn học (các môn xướng âm, ghi âm, thưởng thức âm nhạc, thanh nhạc, nhạc cụ, nghe nhạc) cho sinh viên sư phạm âm nhạc một cách hiệu quả.

3. Kết luận

Xuất phát từ những mục tiêu, yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông mới, bài viết thiết kế, áp dụng dạy học phương pháp Orff-Schulwerk theo hướng khai thác các bài hát đồng dao và dân ca vào tiết học âm nhạc để bảo tồn giá trị truyền thống dân tộc cũng như để phát triển năng lực dạy học cho SV ngành SPAN. Thông qua Orff-Schulwerk, bài viết nghiên cứu cũng chỉ ra các nguyên lý dạy học âm nhạc Orff-Schulwerk, đưa bài học mẫu và một số gợi mở áp dụng phương pháp Orff-Schulwerk cho SVSPAN ứng dụng dạy học âm nhạc trong nhà trường. Qua đó, SVSPAN sẽ phát triển năng lực dạy học tích hợp nội dung, tích hợp môn học khi tham gia vào quá trình giúp HS khám phá, thể hiện bản thân thông qua các mẫu nhịp điệu, cấu trúc giai

điều, khả năng ứng biến nhằm thúc đẩy, phát triển khả năng âm nhạc để HS có được nền tảng vững chắc về kiến thức âm nhạc. Mặc dù phương pháp Orff-Schulwerk đã được vận dụng vào chương trình giáo dục phổ thông mới nhưng chúng ta cần đẩy mạnh triệt để hơn việc khai thác các bài hát đồng dao, dân ca vào tiết học âm nhạc để bảo tồn giá trị âm nhạc truyền thống. Hướng khai thác này chắc chắn sẽ góp phần to lớn cho sự thành công của tiết học âm nhạc cũng như giúp SVSPAN khai thác, phát triển các kỹ năng xã hội quan trọng cho học sinh. Đặc biệt, nó còn giúp HS phát triển kỹ năng cách làm việc nhóm, cách tạo ra những tác phẩm âm nhạc độc đáo, có sự sáng tạo, hiểu sâu về các bài hát đồng dao, dân ca để các giáo viên, SVSPAN phát triển năng lực dạy học tích hợp của mình.

***Ghi chú:** Bài báo nằm trong khuôn khổ đề *Phát triển năng lực dạy học tích hợp cho sinh viên Sư phạm âm nhạc tại Trường Đại học Sư Phạm Hà Nội*, mã số: SPHN23-12.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ GD - ĐT, 2018. *Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc* (ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT).
- [2] Bộ GD-ĐT, 2014. *Tài liệu tập huấn Dạy học tích hợp ở Trường Trung học cơ sở, trung học phổ thông*.
- [3] VH Anh, (2021). “Tích hợp kỹ năng sống trong dạy học âm nhạc ở bậc tiểu học”. *Tạp chí Giáo dục và Xã hội*, 2021. ISSN 1859 – 3917, 2, 44 – 47.
- [4] Shamrock M, (2007). *The Orff-Schulwerk Approach*. Retrieved October 11, 2012, from American Orff-Schulwerk Association.
- [5] Campbell PS, (1991). *Rhythmic movement and public school education: progressive views in the formative years*, (12-22). American Music Education.
- [6] HN Khải, (2012). *Khái quát về một số phương pháp dạy học âm nhạc cho trẻ em tại Hoa Kỳ hiện nay*. Kì yếu hội thảo khoa học về dạy học Âm nhạc, Mĩ thuật, Thể dục ở trường phổ thông, Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- [7] HH Bình, LM Châu, PT Hà, NT Hạnh, TTH Lương, NT Nga, TTT Oanh, PTT Phương, NQ Quế, LT Thủy, ĐV Vi, (2011). *Giáo dục kỹ năng sống trong các môn học ở tiểu học*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [8] Richard F, (2005). *Body Percussion Sounds and Rhythms, A Comprehensive Training System*.